

ДІЛО

Виходять шість днів раніше ніж понеділки.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 18, II. пош.

Контр. нощ. шакл. 26.726.

Адреса тел. „Діло—Львів“.

Часке телефону 261.

Рукописи редакції не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:	
місячно	3.60 К.
квартально	10 —
піврічно	20 —
річно	40 —
у Львові (без доставки):	
місячно	3 — К.
квартально	9 —
піврічно	18 —
річно	36 —
в Німеччині:	
піврічно	20 — М.
річно	40 —

За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:

Стрічка петитова, двохколонкова 48, в рядісліній 68, в оповістях 80 с, в редакційній часті 1 К. Повідомленя про вичаїя і дарування 150. Некрольоги стрічка 1 К. Сталогоголошення за окремою угодою.
Один прогляд коштує у Львові 12 с. на провінції 14 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Ваомль Панейко.

Німецька офензива коло Риги.

Рига занята.

БЕРЛІН Бюро Вольфа доносить дня 3. вересня вечером: Рига занята.

ВІДОМЛЕНЕ Ц. І. Н. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ з 3. вересня.

ВІЙНА НА СХОДІ.

На північний захід від Фокшан і на південь від Окни Росіяни й Румуни знов наступали, але без успіху.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

На Монте Сан Габріеле підорнятя наших війск, виконані досвіта, довели до оживленних боїв, які мали для нас корисний хід. По полудни і вечером розбили ся на північних стоїх гори сильні Італійські наступи. Також на схід від Горіші і коло Ямьяно даремні були наступи неприятели. Італійські летуни обкинули бомбами кілька місцевостей на західнім побережжю Істрії. Ескадру неприятельських кораблів, яка наближала ся до Трієсту, прогнали наші підорнятя перед осягненням ціли.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Над Воювою відперто неприятельські видні відділи.

ВІДОМЛЕНЕ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ з 3 вересня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

При бурі й дощі боротьба артилерії в окремих частях фляндійського фронту була сильна, в області інших армій і над Мозою нагалом мала. На дорозі з Камбре до Арра не удав ся сильний англійський наступ. Коло хутора Harlebise територіяльний зиск Французів по боротьбі в ровях значно обмежено.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт кн. Леопольда Баварського: По старанім підготовленню німецькі дивізії 1. с. м. рано переправили ся через Данину по обох сторонах Іскіля. Перехід піхоти через ріку попередила сильна діяльність артилерії і метавок мін. Піхота по короткій боротьбі усадовилась на північній березі ріки. Там, де Росіяни ставили опір, сильні наступи відкинули їх. Руки наших війск с в ході й відбувають ся якяково. Під впливом нашого посування наперед покинув неприятели свої становища на захід від Данини. Також і там наші дивізії йдуть наперед серед боїв з задним сторожами неприятели. Густі колюмини всякого рода прямоту чим швидше на північ по дорогах, які ведуть до Риги. Горючі села й хутори значать дорогу уступаючого західного крила 12 ой російської армії.

Фронт архік. Йосифа: В долининах рік на північній стоїх Карпат відживив боева діяльність. На південь від долини Тротуш не удали ся нічні ромуцькі наступи на гору Косна коло Грошеці.

Фронт Макензена. В горах між долиною Сушті й Путині наше військо відперло сильні російські ромуцькі наступи.

Разом з 260 полоненими тут підвисило ся число полонених в сім місцях битви від 28. серпня на 20 офіцерів і 1650 жовнірів, добыча на 6 гармат разом з праццями і 60 машинних карабінів, а крім того здобуто численні метавки мін і самолети. Також коло Марачешті Румуни наступали даром.

Македонський фронт: Нині рано не удали ся французські наступи коло Братін дель на північний захід від Монастира, при чім неприятели поніс значні втрати. Серби віднесли на Добролюду знов діямаоче поражене.

КОНСТИТУЦІЯ І ПРАВИТЕЛЬСТВО УКРАЇНИ.

Статут і склад Генерального Секретаріату*).

Статут Генерального Секретаріату.

Відень, 1. вересня 1917.

(Ф К) Київські часописи доносять:

Дня 29 липня (н. ст.) після двох-дньового обговорення Малою Радою остаточню прийнято статут Генерального Секретаріату, який установляє взаїмні відносини між сим новим найвищим органом на Україні й Центральною Радою з одного боку та Секретаріатом і тимчасовим правительством з другого боку.

Сей статут звучить:

На підставі згоди з тимчасовим правительством дня 16. липня (н. ст.) 1917 р., — орган резолюційної демократії всіх народів України — Українська Центральна Рада, що має підготувати Україну до остаточного здійсненя автономного ляду й довести її до Українських Установчих всенародних Зборів і російського Установчого Зібраня, — утворює Генеральний Секретаріат, який являється найвищим органом управи на Україні.

Діяльність Генерального Секретаріату значається тимчасово такими головними пунктами:

§. 1. Найвищим краєвим органом управи на Україні є Генеральний Секретаріат Української Центральної Ради, який формується Центральною Радою, відповідає перед нею і затверджується тимчасовим правительством.

§. 2. Формуване Генерального Секретаріату Центральною Радою здійснює через свій Комітет.

§. 3. Центральна Рада затверджує Генеральний Секретаріат в цілому, висловлюючи йому довіру.

§. 4. В склад Генерального Секретаріату входить 14 генеральних секретарів, а саме секретарі: в справах внутрішніх, фінансових, війскових, харчових, земельних, юстиції, освіти, національних, торговельних, промислових, почти й телеграфу, праці, доріг, генеральний контролор і генеральний писар.

Додаток. При секретарю в національних справах назначається трох товаришів секретаря — від Великоросів, Жидів і Поляків. Товариші секретаря по ділах своєї нації мають право реферату й рішачого голосу в сих справах в Генеральнім Секретаріаті. Товариші секретаря в національних справах затверджують ся Комітетом Ради.

§. 5. Своєю властью Генеральний Секретаріат здійснює через всі урядові органи на Україні.

§. 6. Всі урядові органи на Україні підлягають властью Генерального Секретаріату.

Додаток. Генеральний Секретаріат установляє, які органи, в яких межах і в яких випадках мають зносити ся безпосередню з тимчасовим правительством.

§. 7. Всі урядові посади на Україні, коли вони не виборні, заміщаються Генеральним Секретаріатом або підледадними йому органами.

§. 8. При тимчасовім правительстві має бути статс-секретар для справ України, якого призначає тимчасове правительтво по згоді з Центральною Радою.

§. 9. Статс секретар має пильнувати інтересів України у всій роботі тимчасового правительства й в разі потреби переслати законопроекти через Генеральний Секретаріат на розгляд Центральної Ради.

§. 10. Генеральний Секретаріат передає на санкцію тимчасового правительства ті законопроекти, які розглянула й ухвалила Центральна Рада.

§. 11. Генеральний Секретаріат передає на затверджене тимчасового правительства тимчасові фінансові обрахунки видатків на потреби України, які розглянула й ухвалила Центральна Рада.

§. 12. Тими коштами, які надходять на рахунок Центральної Ради, розпоряджується Генеральний Секретаріат після бюджету, ухваленого Центральною Радою.

§. 13. Генеральний Секретаріат ті справи, які він уважає найважчийшими, передає на розгляд Центральної Ради.

§. 14. Діяльність Генерального Секретаріату, вилученого перед Центральною Радою, контролюється ся нею шляхом запитань по всім справам.

Додаток: Порядок запитань має бути зазначений окремим наказом.

§. 15. В перервах поміж сесіями Центральної Ради Генеральний Секретаріат відповідає перед Комітет Центральної Ради, який виконує всі її функції окрім зазначеної в § 3 ім.

§. 16. Коли Генеральний Секретаріат не згоджується з постановою Комітету в якій небудь справі, остання переноситься на розгляд Центральної Ради, яка скликається ся негайно.

§. 17. Коли Центральна Рада висловлює недовіру Генеральному Секретаріатові, він подається ся у відставку.

§. 18. Всі акти Центральної Ради й Комітету контрайсигнують ся Генеральним Секретаріатом.

§. 19. Всі закони тимчасового правительства мають силу на Україні від дня проголошеня їх в Краєвім Урядовім Вістнику на українській мові.

Додаток: В надзвичайних випадках Генеральний Секретаріат проголошує їх иншим способом.

§. 20. Всі закони, адміністративні приписи й постанови, проголошені українською мовою, публікують ся також і на мовах: російській, жидівській і польській.

§. 21. В справах внутрішнього розпорядку роботи Генеральний Секретаріат виробляє свій наказ.

Склад Генерального Секретаріату. — Державний секретар України при Тимчасовім Правительстві.

(Ф К.) Київські часописи з 29. н. ст. липня повідомляють:

Вчорашнє засідане Комітету Української Центральної Ради, доповненого представниками не української революційної демократії, було присвячене виборам генеральних секретарів. Проводив проф. М. Грушевський.

Після голосованя вибрані:

Предсідателем Секретаріату й секретарем ви. справ В. Винниченко (укр. соц. дем.), секр. рідаництва В. Матрос (укр. соц. дем.), секр. фінансів Х. Барановський (укр. соц. рев.), секр. правосудія В. Садовський (укр. соц. дем.), секр. народної просвіти К. Стещенко (укр. соц. дем.), секр. виживленя М. Стасюк (укр. соц. дем.), секр. війни С. Петлюра (укр. соц. дем.), секр. комунікацій Г. Голубович, секр. пошти й телеграфів А. Зарубин (рос. соц. рев.), секр. контролі М. Рафес („Бунд“), секр. міжнаціональних справ А. Шульгин (укр. соц. фед.) (замість С. Ефремова, який перед тим ще зрезигнував). Товаришами секре-

* Хоч сі інформації наслідком діяції кабінету Вилюченка втратили деяко своєї актуальности, однак подано їх як історичні документи про твореня української держави. — Ред.

тари міжнародних справ вибрані: від Жидів Зільберфарб, від Поляків В. Мікуевич. Лашають ся поки що необсадженими місцями секретаря праці і секретаря торгівлі і промислу.

Що тикаєть ся генерального писаря П. Христюка, то його уряд у склад секретаріату не включений.

Дальше на засіданню було підняте питання про кандидатуру державного секретаря (статсекретаря) при Тимчасовім Правительстві, т. є. про красового представника України. Особу сю затверджує Тимчасове Правительство у порозумінню з Центральною Радою.

В. Винниченко заявив, що Секретаріат на уряд державного секретаря намічає кандидатуру Стебницького.

А. Шульгин повідомляє, що по своїм переконанням Стебницький належить до партії соціалістів-федералістів. В літературі він відомий під псевдонімом С. Смутьок і є одним із визначних діячів петроградського Українського Благодійного Товариства.

М. Грушевський подає до відома Комітетови, що Стебницький функтує вже при Тимчасовім Правительстві в характері представника від петроградської Ради.

Комітет Ради після голосовання намічає кандидатуру Стебницького на державного секретаря для справ України.

У. П. Р. до міністра Горбачевського

ВІДЕНЬ (Вл. тел.) З приводу іменована проф. д-ра Горбачевського міністром вислала Українська Парламентарна Репрезентація до нього слідуючу тратуючу депешу:

Його Ексцеленція Міністер здоровля Др Горбачевський в Празі.

Українська Парламентарна Репрезентація пересилає отсим Вашій Ексцеленції ширий і радісний привіт як першому заступникови українського народу в австрійській коронній Раді. Покликає як раз Вашої достойної особи на се переваже становище дає нам запоруку, що інтереси українського народу знайдуть в коронній Раді широго і ревного заступника і спонсора. — Президія.

Стокгольмська конференція відложена.

СТОКГОЛЬМ (Ткб.) З огляду на те, що переговори на льондонській конференції з країв антанту не дають виглядів безпосереднього поладження справи паспортів, організаційний комітет рішив не скликати конференції на 9. вересня, тільки назначити новий реченець скликання конференції, який буде поданий до відомости партій, як тільки російська організаційна делегация поверне в Лондону.

Сухолюбів завинив відворот вгид Горлиць.

Свідцтво голови Думи Родзянко.

ПЕТРОГРАД (Ткб.) В процесі Сухолюбів голова Державної Думи Родзянко обвинив Сухолюбів, що він усе ставив ся поперек змагань Думи, а також, що він своєю недбалістю і нездарністю в організаційній області дуже погіршив положення армії, так, що вел. кн. Микола Миколаевич скавав, що в таких умовах дальше ведення війни є неможливе. Тоді Родзянко поїхав сам до Галичини, де набрав страшної певности, що відповідальність за величезні втрати підчас відвороту вгид Горлиць паде на Сухолюбів. Комісія зараз ствердила його вини і цар його прогнав.

Последні вісти про війну.

ВІДЕНЬ. З воєнної адресової квартири доносять:

Італійський терен війни. Також і вчера не було боїв в області Мрала Врх і Крн. На деякі місця тої області і поза тою областю звертає ся огонь артилерії. На високорівні Байнаціша наші стежі звели кілька успішних боїв. Мо'те Сан Габріеле все ще в день і вночі знаходиться під таким огнем артилерії. Відперто там наступи, причім неприятель поніс тяжкі втрати. В окрузі Горичі неприятель кількакратно пробував виконати наступ, однаке під огнем нашої артилерії не міг розвинути ся до наступу і відніс за кожним разом криваві втрати. На високорівні Красу звичайний гарматний огонь.

На каринтійській фронті мряка і непогода перешкоджувала боєній діяльності. Коло Шо наша артилерія вістрілила ворожий літак типу Капроніо, який перевернувши ся кілька разів у воздуху впав.

БЕРЛІН. Бюро Вольфа доносить: У Фландрії частинні англійські наступи поновлювані в останних днях здержали ся. Англійська артилерія розпочала знов огневу боротьбу. Розпочало ся нове змагане обсторонних артилерій за огневу перевагу. В Артезі німецькі війська вдерли ся на ширині 300 м. а глубини 200 м. в англійські становища. На фронті Аїспн и відібрано Французам більшу часть їх незначного зиску на терені. Від часу наступів в Нуртебізе здержала ся французська офензива коло Верден. Підчас коли генеральна офензива антанту на заході досі не досягла ніякого позитивного результату, виконаний з успіхом німецький наступ на схід доканав, що антант не досягнув навіть своєї другої цілі, а саме звязати оружі німецькі сили й обдєкшити Росію. Хотяй Росіяни від довшого часу числили ся з німецькими підприємцями коло Риги, на що вказувало те, що російські становища в околиці ріки Аа подали ся всад; мимо сильного обсадження неприятелем східного берега ріки Двіни, удало ся вбвній трудне підприємце переправи через широкую ріку.

ЗВІДОМЛЕНЕ РОСІЙСЬКОГО ШТАБУ

з дня 2. вересня.

Західний фронт. По сильній артилерійській приготованню переправили ся Німці дня 1. вересня в околиці Іскіль на півд. схід від Риги через Двіну й обсадили Купфергамер. В напрямі Ковля в околиці Клюхатів вночі на 1. вересня неприятель випустив газів хмари, причім зробив великими силами наступ. Поміч, яка прийшла на наш боєвий фронт, виперла неприятеля. Відтак Німці випустили знов газів хмари, не виконуючи однак наступів жіхоти. В напрямі Володимир Волинський неприятель розпочав офензиву в околиці Дубильна. Удало ся йому вдерти ся в наші рови на південь від того села, однаке протириступом виперли ми його.

Наслідки ділання підводних лодок.

АМСТЕРДАМ (Ткб.) Після донесень з Австралії наслідки ділання підводних лодок дають ся відчувати що раз більше.

З Росії.

СТОКГОЛЬМ (Ткб.) „Aften Posten“ приносить петроградську вістку париських дневників, що російське правительство перед зібранєм конституанти має бути зрекостроуване. Нове правительство має бути зложено тільки з 5 членів, серед яких буде також Керенський, Церетелі, Чхеїдзе. Власть того правительства буде диктаторською.

Великі реформи внутр краю матрафляють на трудности. Правдоподібно коначним буде понехати наміреного поділу ґрунтів. Шляхотські титули і привілеї мають бути знесені.

Брак угля требає дальше. Путілівські заведення ізза браку угля мали відправити 10.000 робітників.

Організоване української армії.

Нові українські корпуси. — Дивізія української кавалерії. — Дві українські школи прапорщиків у Києві. — Підготована школа прапорщиків при 1-шій укр. полку ім. гетьмана Б. Хмельницького. — Українці-новобранці остануть на Україні. — Українські військові комітети з'явили ся в загально-російських. — Ген. Корнілов про українські полки.

Відень, 31. вересня 1917.

(Ф. К.) „Кіевская Мысль“ в д. 31. н. ст. дня повідомляє:

Вчора вернув ся у Київ з головної квартири української генеральний секретар для воєнних справ С. Петлюра і вчора ж таки зложив в Українській Генеральній Секретаріаті справоздаче зі своєї поїздки.

С. Петлюра мав двогодинну розмову в найвищій головному командантом.

У бесіді найвищий головний командант заявив, що Київську офензиву ворожих війск не загрожусь.

На питанє С. Петлюри дотично долії населення прифронтових місцевостей найвищий го-

ловний командант просив Українську Центральну Раду й Генеральний Секретаріат поробити всі кроки, щоби населене лишило ся на своїх місцях. Сього вимагають обставини воєнного часу й інтереси самого населеня.

Дотично повороту в армії народних учителів найвищий головний командант скавав, що від 1. вересня всі учителі вернуть назад.

Що тикаєть ся української війська, найвищий головний командант обіцав видати розпорядок, щоби у всіх частях на всіх фронтах не робили ся ніякі перешкоди діяльності културно-просвітних українських товариств і комітетів, широко розширити в армії другий Універсал Української Центральної Ради й декларацию Тимчасового Правительства в нагоди угоди з Українською Центральною Радою.

До призначених передше на українизацію корпусів найвищий головний командант згодив ся додати ще кілька корпусів, а також дивізію кавалерії.

Найвищий головний командант дав обіцянку відкрити в Києві дві українські школи прапорщиків і підготовну школу прапорщиків при українським запаснім полку.

Крім того заявив згоду, щоби білоблятинки, реконвалесценти і новобранці не висилали ся до чужих губерній, але оставали ся на Україні, а також щоби всі українські військові комітети були признані і затвержені на тих самих основах, що і загально-російські.

„Кіевская Мысль“ в д. 4. н. ст. серпня повідомляє:

Член Українського Військового Комітету ген. Кондратович, який прибув з фронту, переказує, що у розмові з ним про Українців жовнірів ген. Корнілов заявив: „Українці біють ся гарно, дуже гарно, а деякі частини, — славно (доблестно)“ При сім ген. Корнілов назвав сі частини.

N. K. N. і польське соймове коло.

Польський „Naczelny Komitet Narodowy“ відбув 31. м. м. в Кракові повне засіданє, на яким про своє дальше існуванє ухвалив резолюцію, в якій говорять ся: „Дня 29. січня 1917 виконуючий виділ N. K. N. ухвалив, що „N. K. N. в хвилину обнятя леґіонів Державною Радою вичерпає свою основну задачу і як такий перестанє існувати. Коли ж передвиджені в тій ухвалі умови не здійснили ся, Державна Рада розвизала ся, а більша часть леґіонів як польський помічний корпус має перейти на боєвий фронт, виконуючий виділ N. K. N. думає, що по думці наведеної ухвали N. K. N. повинен далі позити свої задачі.“

Дня 2. с. м. радио в Кракові над справою дальшого існуваня N. K. N. польське соймове коло. Пос. Вітос (людовець) поставив внесенє, щоби президія кола назначила ліквідаційну комісію для N. K. N., та щоби від голосованя над сям внесенєм виключити членів палати панів. Над сям внесенєм вивязала ся бурлива дебата. Заяву гр. Тарновського, який в імени консервативів жадав задержаня N. K. N. та протестував проти нового польського курсу, який в королівстві не допускає до утвореня польської держави й армії, а в Галичині звертаєть ся проти дотеперішної успішної польської політики, переривано великим галасом. По дальшій дебаті людовці, соціальні демократи, шхепіоляки і члени національного з'єдиненя опустиди салю. Пополудневій нараді, на яких крім консервативів і демократів мало хто явив ся, закнємо без висяду.

8-ого ВЕРЕСНЯ 1917.

вдержуємо висилку „Діла“ без виймку всім тим, що до того часу не надішлють передплати.

НОВИНКИ.

Львів, 3 вересня 1917.

— В справі Укр. Січових Стрільців. По втрахах, які понесли У. С. Стрільці під Коломиами в липни с. р., де вони трунами та раненими застєдили поле, а значна часть з командантом і з многими офіцерами скружена полонаном і з многими офіцерами скружена полонана в полон, виявилась коначність доповнення стрілецькії недобитки, відновити формально леґіону і подбати про відповідного команданта. З рамени обновленої Центральної Уради УСС.

інтервенювали в тих справах голова Ц. У. УСС. д-р посол д-р Смаль-Стоцький і заст. голови д-р Вол. Загайкевич 18 серпня в А. О. К. у шефа генерального штабу генерала Арца і в дотичного референта генерального штабу Відтак, оглянувши всі стрілецькі форми в Розвадові і в Пісочин в дні 20 і 21 серпня, та засягнувши не місця серед Стрільців докладних інформацій про стрілецькі справи і потреби, інтервенювали д-р Смаль-Стоцький і посол д-р Загайкевич 22 серпня у німецького архієпископа Оскара в Д... котрий в з рамени цісарсько німецької полудневої армії, в склад якої входить підчинені... ому корпусови Укр. С. Стрільці, інспектором вишкопу всіх груп корпусу. Вкінці 24. серпня інтервенювали названі відпоручники Ц. У. УСС. у команданта корпусу ексц. Гофмана і його заступника, інформуючи їх про важливі справи УСС. і предкладаючи конкретні домагання. Б. надія, що всі порушені справи будуть полагожені по думці задань Ц. У. УСС.

— Особисті вісти. Начальний редактор „Діла“ д-р Василь Панейко вїхав зі Львова на кілька тижнів відпустки.

— Пос. д-р Євген Олесницький — як нам пишуть з Відня — вернувши в літнього лічення назад до Відня, почувався ся на стільки на силах, що міг особисто взяти участь в привітанню митр. Шептицького на двірні в Відні. Однак в домі, немовто він промовляв на двірні, попала в звітмовлення з того привітання помилково. Стан здоровля д-ра Олесницького вимагає старанного береження і на такі публичні виступи не дозволяє. Тому невластиво поступають ті, що звертають ся до д-ра Олесницького, — як за тих часів, коли він був зовсім здоровий, — просячи о полагожене преріжних справ, які вимагають особистих заходів. Здоровле чоловіка тої міри, що д-р Олесницький, вимагає береження також зі сторони громадянства і воно не повинно тепер вимагати від нього діяльності, на яку не дозволяє його здоровля. При сій нагоді поділяю ся з нашим громадянством важною вісткою, що д-р Олесницький, від коли підняв ся в своїй недугі, весь час працює в області історії нашої політики в Австрії. Пова сею переважною працею, яку він сам собі вибрав, наше громадянство не повинно тепер ждати від нього ніякої іншої діяльності, аж він не прийде вповні до здоровля, що є найгорячішим бажанем всего нашого загалу.

— Архиви. Вільгельм — як нам доносять з Відня — прибув перед кількома днями зі східного фронту до Відня і був 31. серпня прийнятий на особливій аудієнції у цісара.

— Митрополит Шептицький в Гмінді. Дня 1. вересня відвідав митрополит Шептицький табір виселенців в Гмінді. Після торжественного архієрейського благословення Митрополит приймав різні депутати української інтелігенції і оглядав шпиталі, захоронки і інші зведення, всюди потішаючи і благословлячи вірних. Вечером Митрополит відправив в церкві ввечірню і до пізнього вечера відбував сповідь. Дня 2. вересня відправив Митрополит в церкві табору богослуження і вголосив проповідь.

— Подорож міністрів до східної Галичини. Дня 1. вересня вїхали: міністер для публичних робіт Гоман і міністер Твардовський разом з радником двора з міністерства рільництва Вікулем і радником міністерства інженіром Новотним до Львова, щоби відти удати ся в подорож до східній Галичині і сумежній області Буковини та порозуміти ся там з місцевими чинниками в справі відбудови краю. Подорож буде відбувати ся зі Львова через Бережани, Монастирська, Станіславів, Калуш, Снятин, Заліщики, Бучач, Тернопіль назад до Львова, та імовірно тривати не кілька днів.

— Українська приватна гімназія в Городеці була отворена від 1. грудня 1915 до 10. червня 1916 і мала шість клас. Потім від 5. жовтня 1916 до 3. липня 1917. В році 1916/17 було в кінцем шкільного року в I. кл. 21. в II. кл. 18. в III. кл. 15. в IV. в кл. 11. в V. кл. 10. в VI. кл. 10. в VII. кл. 15. в VIII. кл. 9. Іспит зрілості під проводом проф. коломийської гімназії Прокопа Мостовича здали 3. липня 1917: в відзначенням: Сохадський Стефан, одноголосно, Боярська Марія, Боярський Кость, Гусак Стефан, Левницький Мiron, Румак Григорій, Француз Василь; більшістю голосів: Крижановський Олександр, Сохадський Володимир. Директор гімназії А. Крушельницький поробив заходи в справі признання влітнім в Австрії сего іспиту зрілості. В біжучім шкільнім році гімназія буде мати 8 клас.

— Справа військових режимовацій. З Відня доносять: На основі рішеня секції міністерства краєвої оборони для режимовацій рішаючим моментом для режимовацій аж до 37 року життя є виключно степеня військової здібности. Тому всі режимовації з тих річників, байдуже чи вони в приватній чи державній службі, о скільки їх режимовація буде ансена перед 30. вересня, будуть в основі піддані провіренню їх здібности перед

військово лікарською комісією. Ореченє тої комісії буде рішаюче для дальшої режимовації. Тільки признані за незділних до фронтової служби будуть на дальший час увільнені і то імовірно на весь час війни. Всі інші будуть покликані під оруже. Для режимоваційні старших річників побіч степеня здібности буде рішаюча також потреба і конечність режимовацій. Для деяких інституцій, н. пр. банкі, будуть ужиті жіночі сили.

— 3 Угнова пам пишуть: Величавий фестинський відбув ся в дні 26. серпня с. р. в Угнові, дав Угнівщині не лиш нагоду до розривки, але приніс угнівській організації повну моральну сатисфакцію, а українським сиротам значну матеріальну поміч. Богата програма, гарне переведене фестину будить у наших „приятелів“ другої народности зависть, чому як раз се Українці в Угнові, а не вони так гарно і сильно з'організовані. Коли в околиці Угнова устроюють всякого рода забави на дохід воєнних і патріотичних цілей як-раз Поляки, в Угнові роблять се Українці, і се не можуть собі вони дарувати! Заслуга тут головно організації „Комітет для віднованя повероту Ексц. митрополита в Секцією живого пам'ятника“, котра стремить ріжними благодородними средствами до збільшеня фонду сиріт. Енергії відькох молодих одиниць в комітеті належить приписати, що фонд сиріт збільшив ся в червні с. р. о 1100 К, а тепер знов. Та не маюмо заслугою тут і старших членів комітету, головно місцевого адмістратора парохії, котрий своєю здоровістю, розумною, з практики в справах організаціїних походячою критикою, в нічим неперебираючою — post factum — оживляє жите угнівських організації, а його жертволюбність для сиріт в сумі 1100 К, як визнає другий листок „Золотої книги“, доказом його ідейности. Кінцевий результат се збільшенє фонду сиріт о суму до 2000 К, як чистий дохід з фестину.

— Друкарня Печавської Лаври передана Ураїнській Раді, як повідомляє „Н. Время“ з д. 5. н. ст. серпня. — (Ф. К.).

— 3 днем 26. серпня с. р. здержано висилку товарних прибок до полевих почт ч. 3, 145, 192, 212, 293, 296, 304, 356, 361, 373, 374, 382, 391, 398, 415, 420, 430, 431, 439, 440, 518, 521, 525, 529, 617, 628, 629, 636, 637, 643, 646, 647.

ВОГНІ КОМУНІКАТИ.

ЗВІДОМЛЕНЄ Ц. І К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з 2. вересня.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Неприятель даремно сиджував ся протинаступами відобрати нашим союзникам користи, добути біля Фокшан.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

Отворене місто Трієст навістили вчера неприятельські летуни, які разом кинули 70 бомб. Над Соєю не було вчера більших боїв. Італійські наступи частинні на височині Байнзіцц-Гайлігенгайт, біля Горичі і Яжяно розбили ся і стрінули ся з успішною відповіддю наших атаківих війск. В області Монте Габріеле наші гармати едержали неприятельські маси. В ночи з 1. на 2. вересня остало ся в руках хоробрих оборонців 10 офіцарів і 315 жовнірів з шести італійських полків.

ЗВІДОМЛЕНЄ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ

з 2. вересня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група війск баварського наступника престола Рупрехта: Сильний артилерійський бій проти середими фляндрійського фронту тривав день і ніч. Бої перед становищами були для нас успішні. Біля Ст. Кентен і Оас огнева діяльність збільшилась. Стежний наступ на захід від Ля Пер дав нам полонених.

Група війск німецького наступника престола: Біля Аллеман, на північний схід від Соассон завдано неприятелеви під час стежного наступу криваві втрати і взято бранців.

На хребті Шмен де Дам при кінці боїв біля Фільварку Murbise остала ся в руках Французів обмежена часть нашої найбільше вперед висушеної лінії.

Під Веденом що йно вечером ожила огнева боротьба і стихла знова в ночи.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт ки. Леопольда баварського: Вадовж Двини, під Сморгонем і Барановичами скріпила ся огнева діяльність. На півден-

ний схід від Риги під Фрідріхштат і Ілаукштоне наші підприємця були успішні.

На захід від Луцка наступ наших війск дав нам полонених і добути.

Фронт архик. Мосіфа: Між Прутом і Суваюмо огонь для перешкоди руху і сутички перед становищами.

Фронт Макензена: В горах на північний захід від Фокшані старали ся Росіяни і Румуни відбити добути нашими війсками область. Завзяті протинаступні неприятеля розбили ся серед великих втрат перед нашими лініями.

Фронт македонський: Під Монастирем наступали Французи великими силами. Неприятеля, який вдер ся вздовж шляху до Прілеп вибито або взято в полон. Наступи в бої від шляху відкинули всюди болгарські війська. Біля Доброполя зломано нові наступи Сербів.

О П О В І С Т К И.

Второк, 4. вересня 1917.

Нимі: греко-кат.: Агатовіла м. — рим-кат.: Ровалді дла.

Вантра: греко-кат.: Луца муч. ір. — рим-кат.: Лавректія б.

І В вівторок 4. IX. в год. 4. відбудуть ся сходими членів „Акад. Громади“ в справі привітання Митр. гр. Шептицького. — Виділ.

І Вп. Членів Українського жіночого комітету помочи для равних просить ся вжити в комплекті в середу (5. 9. с. р.) о год. 6. ввечером вуд. Руська ч. 3. — Голова СоФія Олесницька, секр. Марія Олексинівна.

І Українці в Рівні повідомляємо, що наша Служба Божа відбуваєть ся що дня в год. 7 в костелі парохіяльнім а в неділю в год. 8 в костелі гімназіяльнім. Місце побіч престола. — о. Лев Вань, і к. под. курат.

І Подяка. В Колоденці, пов. Жовква, вибух 29. серпня с. р. о г. 4. по полудни грінаний пожар, який знищив 6 мешкальних домів і господарські будинки, повбавляючи людий хліба і даху над головою. Нещастє було би ще більше, ше, коли б не скоро і успішна поміч ч. и. 29. маршкомпанії 2 серії, котра під проводом п. капітана Людвиковського занялась ратуноком. Пп. офіцари на рівні з жовнірами працювали ревно. Іменем громади дякую сердечно за поміч Вп. п. капітанови Людвиковському і поручникови Ціпперови, котрий з нараженем здоровля знайшов ся всюди, де лиш поміч була найотривнійша. В Колоденці 30. серпня 1917. Николай Кушко, начальник громади.

І Вписи до української приватної гімназії в Городеці відбувають ся в дніх від 1—5 вересня, однак приймаєть ся ше учеників цілий вересень. Початок шкільного року 6. вересня. Шкільна оплата 150 кор. річно, вписове 10 корон. Приймаєть ся учеників(ниць) від I—VIII класи.

І Дирекція української гімназії в Городеці потребує на біжучий шкільний рік учителів: україністе, філльолюга (латина, грек), історика, географа і математика. Історик, філльолюг і математик можуть їхати просто до Городечки. Інші мусять порозуміти ся з директором. Режимовають тільки тих учителів, які ше не служать у війску.

І Українці! Маємо від шкільних властей дозвіл на отворене двоєх українських відлволив міських шкіл: одної для хлопців, а одної для дівчат — в полученю з народними школами ім. М. Шашкевича при вуд. Скарбківській ч. 26. В біжучім шкільнім році повстають обі іші класи виділові. Вписи до всіх 4-ох клас народних і до ішої виділової так для хлопців, як і для дівчат відбувають ся аж до відкляканя. Українці всіх станів! Не вгайте ся записати своїх синів і доньок до своєї рідної школи, де вони майдуть взірцеву науку, щирю опіку і тежлі серця учительського Збору, а в раві потребі і матеріальну підмогу. Хто лиш як і чим може, причинить ся конечню до піднесеня Фрезвенії в гданних школах, особливо в класах дівочих. Доля і будучність тих шкіл зависить лиш від Фрезвенції, яка до тепер зовсім не дописує. Як не використаємо теперішню хвилі і не підтримаємо українських міських шкіл ім. М. Шашкевича заповненем клас (особливо висших) шкільною молоддежю, то їх утратимо. Тоді крім невіджажованої шкоди і сорому спадє тяжка вина там же одиниці, як і на загал, бо управа школи і шкільні власти своє зробили.

І Занесуйте могодіж до торговельної школи! Одинока українська торговельна школа Т-ва „Просвіта“ приймає учеників і учениць від етими услівями: 1. До приготовляючої класи: 13. рік життя, укічена народна школа і вступний іспит з української мови та рахунів. 2. На перший рік: 14. рік життя, укічена III. кл. виділова, чи середня або вступний іспит з українського, німецького, рахунків і природописних наук. 3. На другий рік: укічене першого року, або вступний іспит з його матеріалу. Ученики в добрий головом і слухом можуть бути при-

Українсько-німецький САМОУЧОК укладу проф. Онуфрія Солтиса (4-те побільшене видані). Книгарська ціна у Львові і на провінції **К 2.—**, з поштовою пересилкою на поштові листки **К 2.20**, на звичайні поручено **К 2.50**. [5 шт. К 10.—, 10 шт. К 18.—, вже оплачено.] Висилка лише за попереднім надісланням гоівки, за посліплатою о 70 с. дорожше. — Висилкою також Церк. Співаник з нотами на 4 голоси за **К 1.—**. Перли, шутки та вигадки, ціна **К 1.20**. — Замовлення і гроші належить надсилати на адресу: **А. Опши, Львів, Кадяцька 4.** 86 11—20

Під Крилами Церков

Б се літературна латівка, яка вилетіла до нас із закордонної України.
Оповідане дуже інтересне і веселе.
НАПИСАВ ЗАКОРДОННИЙ УКРАЇНЕЦЬ Ю. СТРИЖАВСЬКИЙ.
Ціна 1.50, з пересилкою 1.60.
Замовляти: „Дешеве Видавництво“ Львів, Бляхарська 18. П. пов. (Ганок).

наті безплатно до ставропільської бурси. Укінчею торговельної школи заступає після міністерського розпорядку науку в торговельній промислі, дає право до платної посади в торгівлі, касі, сліпці та в загальні при всякім приватнім чи публичнім грошовім підприємстві, а для мужеської молодіжці крім сего право на однорічну військову службу. Усні і письмений зголошеня приймають ся від 1—5 вересня 1917 перед полуднем. Іспити відбудуть ся дня 6. вересня 1917 р. о год. 9. перед полуднем. До списку треба принести послідні свідчення і метрику. — Управл торговельної школи Т-ва „Просвіта“ у Львові, пл. Домбровського (бічна Хоружини) ч. 7. I. поверх. 173 3—6

З Красного Союзу Релігійного у Львові. Всіх членів Дирекції, Надвірних Рад і Комісій контролюючих, а колиби їх на місци не було, то всіх членів наших союзних стоваришень, просимо безпородочно подати відомости короткі а докладні про стан їх стоваришень, про стан книг, документів, реальностей, інвентаря та про гоівки з поданням хто опікуєть ся стоваришенням, під адресою: **Союз релігійний, Львів, Домініканська 11.** — Омелян Сасвич. 75А 13—20

АДРЕСА: Hauptkass der Zentralverwaltung der Ukrainischen Legion WIEN, MILEDERER GASSE 22
ПРОСИМО НА АДРЕСУ СЛАТИ ЛИСТИ І ДАТИ І НА СТРЕЛЕННІ ЦІЛИ.

На село потрібний інструктор для двох хлопців і катів. І. народ. Ласкаві зголошен. Уряд парох. в Головасу п. п. Ясіака на селі коло Турки над Стр. 180 2—2

ДЯКА потрібно сейчас. Зголошеня до уряду парохіального в Лашках заявляти, почта в місци, пов'т Рудки. 182 1—3

Інструктора (ки) пошукую зараз до 3 учеників народної школи. Гонорар, ціле удержане і кількедесятя корон місячно. Петро Бартошко, Neugasse 53. bei Olmütz. 186 1—3

Адвокат д-р В. Загайкович в Перемишлі, пошукує рутинного компанія і рутин. мунданта або мунданта — зголошувачи ся заходять свої усялі. 185 1—3

Книжки і шкільні прибори продає найдешевше **ШИМОН ВОГЕН** Ринок 24 (давніше ул. Синстуська 2). XVI 1—5

Загальні Збори Народного Базару товариства з обмеж. порукою в Перемишлі відбудуть ся дня 14. вересня о 6. зглядно о 7. год. вечером в кімнатах „Міщанської Каси“ в слідуємим днешнім порядком:
1. Відчитане протоколу попередних Загальних Зборів.
2. Білянсові звіти Дирекції за літа 1913/14, 1914/15, 1915/16, 1916/17.
3. Звіт контрольного комітету і уділене абсолюторії.
4. Розділ чистих зисків.
5. Вибір 6 членів Надвир. Ради і 3 заступників.
6. Затверджене трьох членів Дирекції і трьох заступників.
7. Вибір трьох членів Контрольного Комітету. 187 1—1

Ліцитація коний. В окрузі перемиської команди військової відбудуть ся ліцитації коний 6. і 7. вересня с. р.
6. вересня с. р. о годині 8 рано в касарнях кавалерії (Reit. Schütz. Rgt. N-о 3) в Дембці.
7. вересня с. р. о год. 8 рано в касарнях (Schwarzische Kaserne) при „кінській резерві“ команди перемиської в Перемишлі. Уділ в ліцитаціях можуть брати лише ті рільники а зглядно властители дібр, котрі викажуть ся легітимацією своєї власти політичної або команди районвої. 177 1—1

НАДІСЛАНЕ.

Панну Зеню Рудайчу прошу о поданні теперішньої її адреси. Лист виланий „express-recommandé“ ще 16. с. м., котопер жадної відповіда. — „Дискреція“. 170 3—3

Красний адвокат **Д-р ЕВГЕНІЙ ГВОЗДЕЦЬКИЙ** веде канцелярію у Львові при вулиці Ірацінська ч. 6. 22—2

Адвокат КРАСВІЙ Д-р Д. ФРУХТЕРМАН отворив канцелярію в Калуші. 184 1—2

Окуліста Д-р Освальд Ціон повернує. Мешкає вул. Крашевського ч. 5. XVI

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

те знає би теперішню адресу свого сина Михайла Войтовича? Настанови пов. Тернопіль агодять ласкаво неже повідомити. Аліма Войтович, Ostrand N. O. k. и k. Wackerlager N o 20. 181 1—1

Оголошення.

Льоси на рати Яко генеральний заступник Банку Allg. Verkehrsbank у Берні поручаю льоси на рати по найприступнійших цінах. Метких заступників шукає **Н. Бөрнфольд** КОНТОРА ВИМІНИ Львів, синстуська 1 б. 104 8—10

ПОЧЕНЕ НІГ усуня осиво спеціальний пудор „Сава“, пакет за 1.20 К. На провінцію висилка тільки за попереднім надісланням належності і 40 с. на порто. — Одинокже искусство **S. FEDER**, — Львів, Синстуська ч. 7. 70 23—30

Спеціаліст хороб вкряччих і сирмах **Д-р ФРІШ** Валова ч. 11. 166 3—3

Д-р Віктор Янковський ДЕНТИСТ вернув і ординує як давніше при ул. Гетманській ч. 10. Год. орд. 9—1 і 3—6.

ПОРТРЕТИ МИТРОПОЛИТА АНДРІЯ ГРАФА ШЕПТИЦЬКОГО в гарних рамках зі шклом по К 8 або К 14 — висилка: **ІВАН ПАВЛИК**, Львів, Ринок 10. (Просвіта). На оплаченні і порто долучити К 2.50; замовляючи 10 штук на раз не платити оплатити і порто. Потім самі ціни в портрети: Шевченка, Франка, Желізького і ви. За посліплатою не висилать ся. 151 4—10

Байцу Діпія

в пачках по 83 сот. на з праву 100 кг. збіжа проти сніги просимо замовляти, щоб уникнути опізненя в висилці, прямо в нашій філії в Перемишлі, вул. Коспюшка ч. 5. Разом з змолвленем просимо надсилати задаток.

Краєвий Союз господарсько-торговельних Спілок у Львові, Зіморозича 20. VI. 3—4 п. ч.

Надворний технік-дентист Його кор. висок. князя Яме в Мадриду **Б. БЕРІЕР** 175 2 3
Львів, Карла Людвика ч. 7. II п.

Товариство Господарсько-кредитово „Наді“ в Болохові пошукує **Факсового купця** до веденя відділу торговельного за кавією. — Платня після умови. 167 4 5

Дентист Д-р Михайло Віктор площа Марійська ч. 7. над каварною „Авант“. 158 5—5

Ученики знайдуть приміщеня в хаті урядника укр. інституції в середмістї. Родительська опіка і догляд. — Часть заплати за станцію в натураліях. — Зголошеня до Адміністрації „Діла“ під В. Н. 21—7

Великий український співак НАША ДУМА
Зладив Антін Галяк.
(Друге видане, справлене і побільшене).
182 пісень. 200 коломиїон.
Пісні поділені на шість груп:
I. Патріотичні і політичні (21 пісень).
II. Історичні (19 пісень).
III. Станові: а) козацькі (17 пісень), б) чумацькі (7 пісень), в) бурлацькі (7 пісень), г) опришківські (3 пісні), д) побутові (18 пісень).
IV. Січні, соціальні, стрілецькі (25 пісень).
V. Любовні (64 пісень).
VI. Колімаїки (200 пісень).
Ціна співакка „Наша дума“ **Н 2.00**. (опраделеня в колотно К 4.20).
Сей великий Співак можна набути також окремими частями, а іменно часть перша п. 3.
НАША СЛАВА
у якій поміщені пісні патріотичні і політичні, історичні, станові, січні, соціальні і стрілецькі. Співак НАША СЛАВА коштує **К 1.40**.
Часть друга п. в.
НАША ПІСНЯ
містить пісні любовні і коломиїки. Співак НАША ПІСНЯ коштує **К 1.40**.
На випадку пересилку пошту треба додати 30 сот. а на поручену 65 сот. Змолвленя і рішачносно гроші треба висилати під адресою Канцелярія Тов. „Просвіта“ Львів, Ринок 10.